

- 2** Falutakarítás Szentmiklóson
- 3** Egyetemes imahetet tartottak a városban
- 5** Kerékgyártás, a felejtés szélén álló régi mesterség
- 8** Bokor Piroska óvónő: egy élet a gyerekekért

Minőségi borok viadala

Visszaállítanak az érmelléki nemes italok köré épülő kultúra régi hírnevét

Pincemélyben palackokba rejtett nyári napsugártitkokkal rukkoltak ki a környéki és távolabbi borosgazdák, de szép számban érkeztek az anyaországból is a megméretetésre. Vidám hangulatban, cigányzenével, mulatozással és szakmaiismeret-gyarpaddal zajlott a huszonharmadik székelyhídi borverseny.

Venyigeszárakon cikázó napsütésben, rügyfakasztó vágyaktól duzzadó barackos kert közelében gyülekeztek a borkedvelő gazdák február utolsó szombatján. Szent Vincének, a nemes foglalkozás védőszentjének emléktáblájánál minden évben összegyűlnek koszorúzásnyi pillanatra a helyi borversenyek alkalmából. Ezúttal sem volt ez másként, miközben szellőfattyúk futkározva rugdalózták a telet, Béres Csaba, Székelyhid polgármestere köszöntötte a megjelenteket a Kovács Lajos borlovag által emeltet emlékhelyen.

Az előjáró kitért a szőlőtermesztés hajdani dicsőségére, megállapítva, hogy a régen volt több száz hektáros szőlősök mára már alig negyvenhektárra

Helyenként a múzeumot teljesen megtöltö mulatók is együtt énekeltek a Gyermelyi Dalárdával

épp a borversenyt megelőző napon írták alá azt dokumentáció-csomagot, amely egy szőlészeti és borászati egyesület létrehozását célozza meg, amely révén további telepítéseket eszközölnek majd, illetve telephelyet, palackozót hoznak létre.

data léleksimogató valósággá nemesült egy ölelésnyi pillanatra.

Az emlékhelyen koszorút helyezett el Béres Csaba, a gyermeklyi küldöttség nevében pedig Kókai Rita polgármester, Tóth Ágnes kulturális referens és Karika Éva önkormányzati képviselő helyezte el a tisztelet virágait. Az Európai Borlovagrend Érmelléki Legátusa, valamint a helyi borászok képviselői is főhajtsással adóztak az emléktáblánál.

Értékeltek a nedüket

Mire a szabadtéren véget értek az események, addigra már a városi múzeum aulájában javában folyt a borok zsűrizése. Akadt tennivalójuk bőségesen az ítéseknek, hisz ezúttal 177 bormintával neveztek be a huszonkilenc településről érkezett borászok. Népviseleti ruhákba öltözött fiatal lányok sűrögtek-forogtak a zsűri asztala körül, hozták-vitték a pontozandó italokat. Már szürkülőre járt az idő, mire felállították a borok végső sorrendjét. Közben a vendégek is sorakoztak a szépen megterített vacsoraasztalok körül. Hisz a borászokon kívül – akiknek harminclejes benevezési díjat kellett kifizetniük minden versenyre szánt bormintájuk után – bárki részt vehetett a mulatságon ötven lej fejében, amiért a táncos-zenei élményen túl finom vacsorában is részesültek. Jót tett a rendezvénynek a gyermeklyiekkel való kapcsolat, ami az évek

szórán barátsággá érett. Az est folyamán a Stréhlí György karnagy dirigálta dalárda fellépésén kívül Sándor Dezső és cigányzenekara egész este húzta a nótát, játszott a talpalávalót. A szórakoztatásban részt vett a nagykatyvai Buliszerviz együttes is. A Gyermelyi Dalárda vezetője két dalcsoport között megfogalmazta itt-létük okát: „három közös dolog köt össze minket a székelyhídiakkal, ez pedig a hazaszeretet, a hit, ami nélkül értelmetlen az emberi lét, valamint a család, ami

fontosságáról, mint az egymás iránti szeretet lehetséges forrásáról beszélt.

Nótára sírt a hegedű

Dr. Dorin Popa, a zsűri elnöke méltatásában elmondta, hogy évről-évre jobb minőségi mutatókat érnek el a régióbeli borok. Fontosnak tartotta kiemelni, hogy nagyon sok magyarországi szaktekintélynek számító borászt tudhat barátjának, mert a jó bor politikamentes és nincs nemzeti-sége. Ennek ellenére mégis politikai terepre tévedt mondandója során, amikor az iszlám veszélyeire figyelmeztetett, amely szerinte keresztény értékeink mellett borkultúránkra is végzetes veszélyt jelent.

Az eredményhirdetés moderátora, Czapp Árpád főszervező sorra szólította a díjazottakat. Az este legkiválóbb minősítést elérő bora a bihardiószegi Fábán Tibor sauvignon petit-je lett – az elérhető maximális 20 pontszámból 19,63-at ért el. A legeredményesebb helyi borászt jutalmazó Miskakancsó vándordíjat – amelyet városunk szülöttje, a Magyarországon élő Mihály Gábor szobrászművész készített – ezúttal Kovács Lajos érdemelte ki. A gyermeklyi borászokat nemcsak több aranyéremmel díjazták, de ők is megajándékozták a különböző borkategóriák legjobbjait.

Nem lebetett könnyű dolga a zsűrinek eligazodni a bukék világában

zsugorodtak. Ez elfogadhatatlan állapot: a mai fiatalok már nem látnak perspektívát a borászatban. „Feladatunk, hogy jövőképet állítsunk eléjük, ezt célozzuk meg a borversenyekkel, a gazdaságtalálkozók alkalmával is. Néhány gazdával összedugtuk a fejünket, és kidolgoztunk egy fejlesztési stratégiát. Ennek első állomása a Szent Vincének állított emléktábla” – mondta a polgármester. A városvezető ugyanakkor nagyon fontos bejelentést is tett:

Rákosi Jenő, az Érmelléki Református Egyházmegye esperese arra intett, hogy a szőlőben ne csupán egy terméket lássunk, hanem úgy a kapáláskor, mint szüret idején gyönyörködjünk Isten teremtő munkájában. Ugyanakkor a borhoz alázattal, mértékletesen nyúljunk.

A Magyarországról érkezett Gyermelyi Dalárda erőteljes férfihangja szárnyalt a határtalannak látszó végtelenbe, az együttlét öröme, az egyvérből levőség tu-

A Miskakancsót alkotója, Mihály Gábor adta át Kovács Lajosnak

a fennmaradásunk alapvető értéke”. Az eredményhirdetést megelőzően Gavrucza Tibor nyugalmazott református lelképásztor – aki a első helyi borversenyek egyik szervezője volt – a kezdeti idők történéseit elevenítette fel, majd Biró Rozália Bihar megyei parlamenti képviselő az együttlét

Néhány asztalvégen dudorászni kezdtek, majd a halk próbálkozásból erős, férfias nótázás kerekedett. Rég elfeledettnek hitt dalok toltak fel az emlékek tárházából. A cigányprímás hosszan síró hegedűjére nyújtott kutyagatás hangolódott.

D. Mészáros Elek

Közérdekű birtokossági kérdések

A viták ellenére kézzelfogható eredményeket mutatott fel az új vezetőség

Közbirtokossági gyűlést tartottak Hegyközszentmiklóson, melyen a vezetőség a tavalyi év eredményeiről számolt be, valamint az idei év terveit vitatta meg a tagsággal.

Izgalmas témákat hozott a január 29-i közgyűlés a szentmiklósi legelő- és erdő-köz-birtokosság tagjai számára. A jelen lévő körülbelül negyven birtokos a következő napirendi pontokat vitatta meg: a 2016-os év anyagi mérlege; a korrupcióellenes ügyészség (DNA) által lefolytatott vizsgálat és következményei; a legelő- és erdőtulajdonjogok aktualizálása; az erdő telekkönyvezése; a legelő bérbeadásának körülményei az idei évre; az almás bérbeadása; a fajárandóság kiosztása; legelőkarbantartás, kútjavítás; egyéb tervek 2017-re.

A közbirtokossági erdőkből az idei fajárandóságot már elhozhatják a tagok

zetőségnél nem találtak semmi rendellenességet. Ugyanakkor a régi vezetőség néhány tevékenységének a lezárásához még további egyeztetésekre van szükség. Az adóhatóság 21 800 lejes adóhat-

Telekkönyvezik az erdőt

Az erdő telekkönyvezésének szükségességéről Losonczy Gyula meghívott topográfus beszélt, bemutatva ennek csínját-bínját, fontosságát. A bemutató után a tagokat ennek várható költsége érdekelt, és arra a közös megegyezésre jutottak, hogy legalább három topográfustól kell ajánlatot kérni, majd pedig a közbirtokosság számára a legkedvezőbbet kell elfogadni.

A tavalyi év mérlegének bemutatása már nem hozott sok újdonságot, hiszen annak egy részét már tavaly ősszel is bemutatták. Szó esett a tavalyi év faosztásáról is, bár a tagságot inkább a 2017-es évre jutó járandóság érdekelte. Nagy örömeikre szolgált, hogy az idei évre a fajegyeket már a gyűlést követő héttől ki lehet váltani, aminek birtokában elhozható a járandóság.

A legelő idei évtől történő bérbeadásának több módját is felvetették, megvitatották ezek előnyeit és hátrányait. A végleges döntésben a legelő egy évre való bérbeadása kapta a legtöbb támogatást. A legelő mellett van egy kisebb, nem túl jó állapotban lévő almás, ennek a bérbeadásáról is egyeztettek.

A legelőtakarítás nagyon fontos munka, amelyet a 2017-es évben is el kell végezni. Ez várhatóan jóval kisebb költségbe-

fog kerülni, mint tavaly, hiszen a munka oroszánrészét az utóbbi két évben már elvégezték. Ennek okán vetődött fel a legelő területén lévő három kút rendbetétele, felújítása, hiszen a legeltetési időben ezekből biztosítják az állatok itatását.

Munkagépeket vásárolnának

Az idei évre vonatkozó tervek bemutatása már megosztotta a jelenlévőket. Volt, aki szóba hozta a tavaly megszavazott földgyalu (buldózer) megvásárlásának elmaradását. Ám ez akkor az anyagi és egyéb okok miatt nem volt kivitelezhető – jött a válasz a vezetőség részéről. 2017-ben viszont lehetőség nyílik nemcsak a már említett munkagépre, hanem egy traktornak a megvásárlására is. Szóba került még egy-egy kaszógép és egytengelyes pótkocsi megvásárlása is. Pro és kontra érvek hangzottak el az új haszongépek vásárlása kapcsán. Voltak, akik felhívták a figyelmet arra, hogy a fent említett munkagépek megvásárlása nem olcsó mulatság, hisz könnyen kiürítheti a kasszát. Ellenben egy használt gépnél akkora fenntartási-javítási költségek jelentkezhetnek, amelyek szintén ráfizetést eredményeznének.

A másik fontos felvetés a tagok részéről egy tenyészbika vásárlása volt. Az előző, kiöregedett bikát már az elmúlt őszön értékesítették. Ebből már vitaközás alakult ki, akadtak, akik a mesterséges megtermékenyítés mellett tették le a garast, azzal érvelve, hogy az apaállat fenntartása költséges. A tagság nagy része a tenyészállat vásárlása mellett tette le a voksot.

A hivatalos napirendi pontok megbeszélése után a tagság egy része elhagyta a termet, míg mások kisebb csoportokban még tárgyalták a lehetőségeket a közbirtokosság minél hatékonyabb működése érdekében.

Ér hangja

Tavasztól bőven akad harapnivaló a szentmiklósi legelőn a szarvasmarbáknak.

Nem találtak az ügyészek rendellenességet

Az egyik legfontosabb napirendi pont a tavalyi évben lefolytatott vizsgálat eredményeinek ismertetése volt. Az elmúlt év folyamán ugyanis – egy feljelentés következtében – majd fél éves vizsgálat folyt a közbirtokosságok házatáján, de a végső jegyzőkönyvből kiderült, hogy az új ve-

ralékat állapított meg. Ennek a kifizetését a tagok, ha nem is egyhangúan, de megszavazták.

Másik fontos napirendi kérdés a tulajdonoslisták aktualizálása volt, hiszen a közbirtokossági tagok között nagyrészt a mostani tulajdonosok szülei, nagyszülei, dédszülei szerepelnek. Ennek a fontosságát és szükségességét egyhangúan fogadták el.

Hegyközszentmiklóson elkezdődött a közterület megtisztítása

Már februárban elkezdték a télutói nagytakarítást Hegyközszentmiklóson. Kaszoni József helybéli tanácsos elmondta, hogy szeretne egy szebb, élhetőbb faluban lakni, ahová a messziről jövők is visszavágnak. Az épp folyó munkálatokról kérdeztük a falufelölést.

– Milyen munkálatokat végeznek?

– A szociális munkások összeszedik a szemetet, takarítják a főút melletti partot. Már sikerült kitarítani a falu bejáratánál a gépállomástól lefelé a két partoldalt. A közterületen hetenként felszedik a szemetet. Sikerült kitarítani a bozóttól a Mélyutat, eljutottunk egészen a pincesorig. Ma éppen a központtól lefelé, az iskola előtti részen folyik a munka, a sövénykivágás, a terület kitarítása. A szociális munkások alkalmanként a kultúrházban is szorgoskodnak, a rendezvények után van mit felszerni, sűrűlni, helyrerakni.

– Milyennek találja a faluban a közösségi viszonyt?

– Nagyon szép lenne, ha lenne összetartás, de sajnos éppen csak az nincs, reménykedünk benne, hogy változni fog a helyzet.

– Miért fontos a közterület takarítása?

– Mivel itt lakunk, itt nőnek fel gyermekeink, szeretnénk egy tiszta, élhetőbb falut teremteni, és ha van rá lehetőség, csináljuk meg a szociális munkásokkal.

– Miért éppen most végzik ezt a munkát?

– Azért most végezzük ezt a munkát, mert ilyenkor az emberek szabadabbak, jobban ráérnek. Amint beköszönt a tavasz, nyakunkba szakad a mezei munka. A kivágott bozótot, gallyakat, hulladékot a hátrányos helyzetűek hazavihetik tüzelőnek, ami igen jó segítség nekik, hisz még mindig mínuszokat mutat éjszánkánként a hőmérő.

– Az iskola előtti partszakasz így lecsupaszítva nem nyújt szép látványt, a bozótyökéret híján akár omlásveszély is jelentkehet a jövőben. Mi-

Az iskola előtti partoldalba facsemetéket fognak telepíteni

lyen módon kívánják ezt elkerülni?

– Szeretném az iskolánál a partoldalt akáccsemetékekkel betele-

píteni, ami megfogja a partot, a kultúrház köré pedig tuja-fákat ültetünk. De ezzel még nem zárult le a tavaszváró munka,

a jócskán megrongálódott játszóteret is fel kell újítani, mire megjön a jó idő.

Ér hangja

„Krisztus szeretete szorongat”

Egyetemes imahetet tartottak a székelyhídi református templomban

Az idei ökumenikus imahét két hangsúly köré épült: mindenképp előtt **Isten szeretetét** és kegyelmét kell megünnepelni, „az emberiség megigazulását egyedül kegyelemből”, a Luther Márton nevéhez fűződő, ötszáz éves reformáció fő témájára utalva. Másrészt az imahét anyagának rá kell világítania a reformációt követő **mély megosztottság fájdalmaira** is, amelynek erős hatása volt az egyházra. Nyíltan meg kell nevezni a bűnt, és olyan lépéseket kell tenni, amelyek a megbékélés útjára vezetnek.

Végül Ferenc pápa 2013-as *Evangélium gaudium* (Az evangélium öröme) című apostoli buzdítása szolgáltatta az idei év témáját ezzel az idézettel: „*Krisztus szeretete szorongat minket*”. Ezzel az igeverssel (2Kor 5,14) és a korintusiakhoz írt második levél egész ötödik fejezetének összefüggését figyelembe véve fogalmazta meg reformáció jubileumát előkészítő német bizottság a 2017-es imahét témáját. A bibliai igehely (2Kor 5,14–20) azt hangsúlyozza, hogy a megbékélés Isten ajándéka, amely az egész teremtettségre vonatkozik. „*Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgybogy nem tulajdonította nekik vétkeiket, és ránk bízta a békéltetés igéjét.*” Isten cselekedetének eredményeként az ember, aki megbékélt Krisztusban, válaszul arra hívatott, hogy szóval és cselekedettel is hirdesse ezt a megbékélést: „*Mert Krisztus szeretete szorongat minket*”.

Az igaz szeretet ismérvei

Az Istennel és egymással való megbékélés jegyében kezdtük

meg az egyetemes imahetet a székelyhídi református templomban január 29-én. Oroszi Magda érkeserűi lelkész hirdette közöttünk Isten igéjét, s bár az akadozó fűtés miatt eléggé hideg volt a templomban, a bizonyágtevés melegítette a lelkeket. A János evangéliuma 15,13–17 verseire épített igehirdetés az igaz szeretet ismérvét tárta elénk, valamint a Krisztus-követők életében megmutakozó lelki gyümölcstermés áldásait. A szolgálat után az érkeserűi egyházközség kórusa örvendeztette meg a híveket szép, kifinomult éneklésükkel.

Hétfőn este Pál László, az alig fél éve Paptamásiba kerülő lelkipásztor érkezett szolgálattévesre a gyülekezetbe. A 2Kor 5,15 alapján egyértelmű útbaigazítást kaptunk, hogy többé ne önmagunknak éljünk, hanem Annak, aki meghalt értünk, azaz Jézus Krisztusnak. A szolgálat megköszönése után gyülekezetünk Híd-építők dicsőítő kórusa szolgált.

„*Nem az a fontos, amit lát az ember. Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívében van*” (1Sám 16,7). Ezen ige alapján nyitogatta az Úr lelki szemünket kedd este Darabont Tibor ottományi lelkipásztor szolgálata által. Az estét a helyi IKE-tagok énekei tették színesebbé.

Hányféle Krisztus-követő van? Erre a fontos kérdésre kapták meg mindazok a választ, akik az otthon melege és kényelme helyett eljöttek szerda este az Úr házába. Lukács evangéliumában (9,57–62) háromféle embertípust állított elénk az ige, s minden jelenlévő szembesülhetett Jézus hívásával és a hívást visszautasító emberi kifogásokkal. Árus Csongor László hegyközszenmiklósi lelkipásztor nyomatékosan tette

Az imahétben többször felcsendültek a helyi Halleluja kórus énekei

Jézus szavait: „*aki az eke szarvára teszi a kezét, és hátratekint, nem alkalmas az Isten országára*”. Ezen az estén gyülekezetünk konfirmálói szavaltak és énekeltek.

A Tasnád melletti Magyarcsaholyból érkezett a csütörtök esti szolgálattéző, Nagy Róbert András személyében, aki Ezékiel próféta könyve 36,25-27 igeversei alapján hirdette Istenünk bennünket megújító tervét, mely szerint eltávolítja testünkben a kőszívet és helyette új, érző, hűszívet ad az embernek. Az est folyamán gyülekezetünk Halleluja kórusa szolgált.

Isten megbékélt az emberekkel

A szomszéd településről, Érolasziból érkezett közénk péntek este Futó Ferenc lelkipásztor, aki szintén hangsúlyozta az imahét vezérgondolatát, miszerint

Isten megbékéltetett minket önmagával, Jézus által. A békétlenség nagymértékben befolyásolja az ember életét. Ha békétlen a szív és nem tud megbocsátani, akkor ez a lelkiállapot kihat az ember családi és közösségi életére. A bizonyágtevés után, a kissé fellemedgetett templomban énektanulással tettük gazdagabbá esténket.

Miután Isten megbékélt egyszülött Fia által az emberrel, felelősségteljes és áldott megbízatást kaptunk mindnyájan: a békéltetés szolgálatát kell végeznünk szüntelenül – hangzott a szószékről Balázsné Kiss Csilla érmi-hályfalvi lelkész ajkáról. Szolgálattévesre szólította fel jelenlévő gyermekeit is, akik énekléssel és imádsággal simultak bele az igei gondolatokba. A Halleluja kórus szép énekei és szavaltatok tették meghittebbé együttlétünket.

Vasárnap, február 5-én délelőtt Veres-Kovács Attila, a nagyvá-

rad-olaszi gyülekezet lelkipásztora zárta imahétünket, aki az Istennel való megbékélés szükségességét hirdette. Igéjével összegezte az egész imahét tartalmát és gondolatát. A megbékélésről nem elég csak hallani, arra törekedni kell. Hisszük, hogy ez így is lesz! Az idei imahetet a Híd-építők szolgálata zárta.

Áldjuk az Urat, hogy kegyelme által napról-napra gazdagabbá tett bennünket és imádkozunk azért, hogy az Ő Igéje ne szőljon hiába! Hálás szívvel köszönjük a lelkipásztoroknak az igei szolgálatot, a kórusok, ikések, kátésok énekeit, a szavaltók bizonyágtevéseit, az imahét lebonyolításához nyújtott bármilyen jellegű segítséget, a hideg miatt otthon maradók imádságát. Isten áldása legyen mindnyájuk életén!

Rákosi Jenő
lelkész-esperes

Disznótor anyaországi vendégekkel a szentmiklósi termálstrandon

A farkasordító hideg ellenére nagyon sokan eljöttek, hogy részt vegyenek a hagyományőrző disznótoros hétfőjén. Hegyközszenmiklós vize ezen a január 28-ai szombaton is közel 70 fokra volt, miközben a hőmérők higanyszála mínuszokat mutatott. A helyiek szívesen bekapcsolódnak, mert együtt lehetnek és együtt lenni jó – mondta Árus László Csongor református lelkipásztor, az esemény házigazdája. A távolabbról érkezőket ide hozza a barátság, a kíváncsiság, az ízek szeretete. A disznótor ötletgazdája Oskar Perje Csaba, aki Ausztriában dolgozott évekig, tavaly pedig a torontói Tokaji Wine Boutique séfjeként tevékenykedett. Azt vallja magáról, hogy született szakács, nagyon szereti ezt a szakmát, szeret jókat főzni és szereti, ismeri a környéket, hisz Madarason született. Az étlapra toros káposztát, májas hurkát, tepertőt, kolbászt, hagymás vért tervezett, és nem maradt el a flekken sem, természetesen erdélyi fokhagymaszósszal, ami még ízletesebbé teszi a hirtelensülteket.

Közeli és távoli helyekről is érkeztek a hagyományos ízek kedvelői

Balázs Lajos böllér – aki gyerekkorában édesapjától leste el a disznóvágás fortélyait – ügyesen irányította a munkát. Már

előző nap is leölték egy mangalicát, az abból készült vacsorával várták a Magyarországról érkezett negyvenfős csoportot.

Folyamatosan jöttek a vendégek. Dr. Barta Júlia turkológus és néprajzkutató barátaival érkezett Karcagról, Jánosi Zsolt és társasága öt lakókocsival pedig Budapestről. Ők idén voltak itt először, az internetről szereztek tudomást erről a hétvégéről, hát eljöttek, megnézték. Tetszett nekik a táj, a víz, a nyugalom, a helyiek vendégszeretete.

Idén először hozta el és kínálta eladásra portékáit a székelyhídi Kokovai László. Volt is keletje a szemet gyönyörködtető, ízletes füstölt sonkának, kolbásznak, szalonának. Jófajta házi pálinkából sem volt hiány. Kellett is az „áldomás”, mert feledtette a hideget, arról nem beszélve, hogy a hagyományos disznóvágás szerves része. A szentmiklósi termálstrand vendégei igazi gasztróélménnyel gazdagodtak ezen a hétfőjén. A vendéglátók is elégedettek voltak, hisz évről évre nő az érdeklődők száma. Aki az idén nem tudott ott lenni, jövőre nézze meg, milyen. Szerintem érdemes.

R. J. Cs.

Fenyőágon füstifecske (regényrészlet)

– Hé, János, ide gyer! Mitől véres a szád széle?

– Elestem, s megüttem, édesapám...

– Na, fordulj hát! Egyszerre estél basra és banyatt? Dudor van a tarkódon es. Hadd lám, közelről! Csomóan egymagába pöf-feszkednek itt. No, vetközz le derékig!

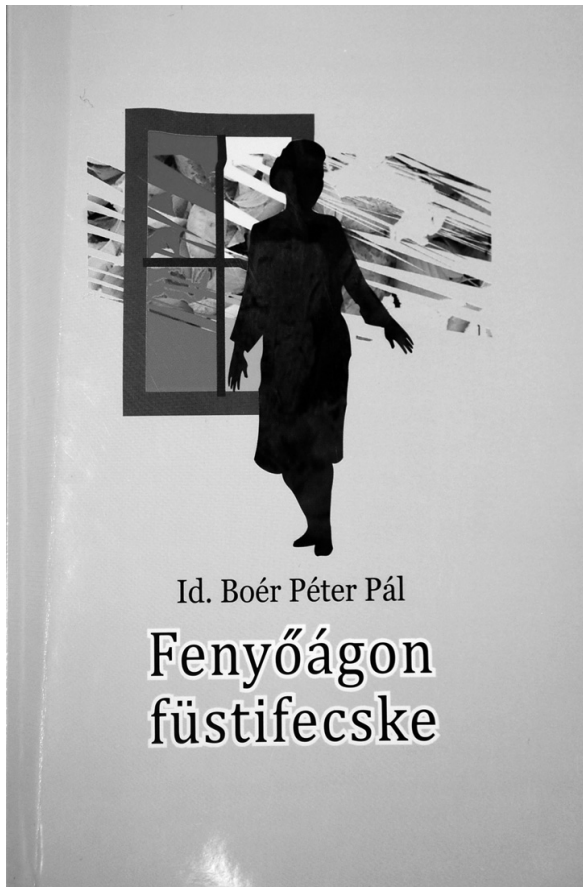
– Édesapám...

– Tedd, amit mondtam!

János bátán, lila folt bátán folt volt mindenbol.

– Ki tette ezt veled, fiam, és nem mellékesen, miért?

– Édesapám, a miérten nem es gondolkodom, próbálok okot keresni, de nem emlékszem, hogy ártottam volna valakinek. Az a baj, hogy a „ki tette”-re sem tudok válaszolni.

Id. Boér Péter Pál
Fenyőágon
füstifecske

– Hogybogy?

– Tudja, úgy történt, hogy egyszer csak a nyakamon volt egy kés. Valaki hátulról átölelt, nem túl kedvesen és a fülemben sügta, hogy a karcolásnál nagyobbat is tud, ha megmozdulok. Tudja, én nem tartok magamnál csizmaszárban, mint általában szokás, de akkor volt nálam egy bicska, szalonnavágó a zsebemben. Mire megmozdulhattam volna, már hátrakötötték a kezemet és a bokámat, a bátrak. Mert bátorság kell ehhez! Csak az ütések erejéből éreztem, hogy karom vastagságú doronggal döngölnek. Biz átfutott az agyamon, hogy odaveszek, de nem nagyon volt lehetőségem gondolkodni, csak subogtak rám az ütések, azt hittem, sosem érnek véget. Aztán az egyik, ilyen esszeszorított fogakkal, megváltoztatott hangon belesugotta a fülemben: – Meg ne merj fordulni, te! – Elvágta volt a kötelet a kezemen és a bokámon, majd lökött egyet rajtam. Nem volt arra szükség, amúgy is eszeestem volna. No, ekkor még megpróbáltam megfordulni, de mint a félig agyonsapott bogár, erre már nem voltam képes. Hősiesen robanó árnyakat láttam a távolban.

– Te, fiú, illet nem szokás csak úgy csinálni!

– Édesapám, vajb tényleg ream sütöttek valamit? Vannak olyan emberek, akik soha nem bocsájtanak meg, és a szembe meg nem mondottak így rendezik. Ismétlem, én senki ellen nem cselekedtem, inkább a másik lehetőségre gondolok, hogy a hős vitézek meg akarták mutatni, ők az-

Boér Péter Pál neve nem ismeretlen olvasóink körében. A Nagykovágyán élő író legújabb, *Fenyőágon füstifecske* című regényét a székelyhídi karácsonyi vásáron már bemutatták az olvasóknak. Ezúttal a kötetből a szerző által kiválasztott regényrészletet közöljük.

tán mi mindenre képesek. Hogy úgy mondjam, ilyen esszekötött kezű, lábú embert, mint én valék – igen nagy vitézséggel, mint ahogy azt maga is látja édesapám –, erőst ügyesen rendbe tettek. Édesapám, édesapám, ég a biu!

– Kapj magadra valamit, fiam, majd anyád leborogat, vagy valamivel kikúrál! Marika, fuss félrevertni a harangot!

Marika futott, János ugyanolyan gyorsan fel a padlásra, beleszagolt a levegőbe, ami áporodottan füstös volt. Az ifjú János, úgy tönkreverten már ugrott is, hozott két vödör vizet, de apja a kutakodásnak fura eredményét találta. A szél olyat tett, mint azelőtt soba, visszafújta és beszorította a kemény füstjét a szénapadlásra.

– Hé, fiam, futás Marika után! János mozdulni is csak nyögve bír.

– Maradj, maradj, majd én!

Robant, addigra már verték félre a harangot, egyre gyülekeztek az emberek. Ő a templom előtti téren megvárva, hogy jó sokan összegyűljenek, tisztázta, hogy megbocsássonak, téves riasztás volt. Most jobb, ha hazamegy, mert otthon erős tűznyelvek nyalnak, és a végén még tényleg kigyullad valami. Ezt nem magyarázta el senkinek, feltette magában, ha egyetlen lehetőség van, megtudja, kik voltak fia támadói, és törvényre adja őket annak rendje s módja szerint.

Marika térdig vizesen csámborgott lucskos csizmájában.

– Hát te, leánka, mikor vizültél* így meg?

– Édesapám, illet én még nem láttam, úgy jártam, mint Kele Bözse három évvel ezelőtt, amikor a havason nyár végén vilám csapott egy házba, ott, ahol még jó sokan laknak küjjel.

– Azért olyan sokan nem laknak ott, leányom. Az egész havast azon a környéken kevesebben lakják, mint a kicsi utcát. Na, mondd, hallgatom! Tudok róla, hogy mit tett Bözse.

– Igen édesapám, azt kiabálta folyton folyvást, „jaj a basam, a basam, volt-e gyermek benne”? Mindenki röhögött vót rajta, pedig az a szerencsétlen csak azt akarta mondani, hogy megfájdult a basa az idegességtől, és vajon volt-e gyerek abban a házban, ami porig égett.

– No, leányom, nem tudlak követni, hogy jön ez ide? Igen, tudom, mikor megnyugtattuk Böskét, elmondá, hogy az idegtől csikar a basa. Ő minden emberi teremtményt, mikor baj van, gyermeknek vél. No, persze, a gyermekeket elsősorban.

– Hát édesapám, én is ugyanígy elveszítettem a helyzetfelmérő képességemet, és belerobantam, így egyenesen a patakba.

– De hát az itt van az út túloldalán, a templom egész másfelé, balra...

– Igen, tudom, aztán kifuttam belőle, és még a malomárokba is bérobantam, csak aztán jutott eszembe, merre is kell mennem.

* vizesedtél (tájszó)

Március 15.

Az anya tizenkét fiút szült,
mindegyik szárnyakon repült,
tettekben bizonyágot tettek,
arcukra nem raktak leplet.
Gondokkal küszködtek külön,
Egységé vegyült az öröm.
A képzelet magasan szárnyalt,
A tett letépte a fátylat.
Nyugtalanság a fényesség csillagán
Sziporkázott, mint holmi villám.
Futott a dörgő ágyuk között,
Hátvédként harcolt Bem mögött.
A mentőcsapatot hiába várták,
A báborit az árulók eladták.
Ezrével bullott a nép,
Mely előbb egységet kért.
Testvéri szeretetet, egyetértést,
A cenzúra eltörlését.
Békét, otthont, területet,
És sok-sok becsületet.
A tábor tüze izzón lobogott,
Csatazaj moraja ropogott,
A politika a celszövést,
Petőfit, Vasvárit nem kémelték,
Döntött Kossuth hívó szava,
Védekezett még maroknyi csapata.
Csíksország fenyvese és bérce
Gál Sándor katonáit elnyelte.
Elveszett Erdély, a védelmező,
A fehéregyházi domb és vérmező.
Maradt az emlékmű, a kopjafa,
És magasan szárnyalva
Petőfi turulmadara.

2006. március

Unokáim

Kicsike emberpalánta, ki világra jöttél
Abban a pillanatban a szüleid
Szeme fény lettél.
Sírva, gögicsélve kértél enni s inni,
S kívántad a szomjúságot
az élet vizével oltani.
Bukdácsolva tetted meg az első
lépéseket
S fürkésző szemekkel néztél
a körülötted élőket.
Tágra nyílt szemekkel néztél
és ámultál,

Mily kicsike vagyok
S, mily furcsa a világ.
Érdeklődve mutogattál,
Nézelődve kíváncsiskodtál,
És sehogyan sem értetted meg,
Miért nem nőtem én még meg?
Az is érthetetlen volt,
miért nem zöld a piros?
Azt is akartad tudni,
az út mért poros?
Kérdezted azt is, mitől lesz ebből sár?
Miért van a nagyvilágban,
furcsa körforgás?
A körforgás titka a tudományban
rejlík,

mit magadba szíusz
és adsz tovább, ha elhiszik.
És íme a latolgtatás-fontolgtatás
kérdézz-felelek játékka megy tovább.
A kicsi Dávid és Góliát,
az igaz és hatalmas óriás,
mire megnősz és felnőtte válsz,
ketten fejtegetitek a körforgás titkát.
Már a zöld sem lesz piros,
az út sem poros, hanem sáros,
a körforgás titka már megoldott,
mi abban áll, hogy
felnőtte váltatok.

2004. július

Oláh Éva tanítónő törzsgyökerezésként két évvel ezelőtt vonult nyugdíjba, addig szülőfalujában okította a gyermekeket. Lírai érzületét gyakorta versekben fogalmazta meg. Nagy örömmel biztosítunk teret gondolatainak, ily módon is ösztönözve az alkotásra.

A dzsungel könyve

Zöld moszatpázsit selymed,
Mely a Föld burkát befeded,
Szívod a nedvesség talaját,
Táplálsz a nagyobbak hatalmát.
Kiszé-kusza szederindák
Összefonó, kapaszkodó indák
Az óriás mahagóniak között
Felfelé élve villámhang dübörög.
Megtűnnek az apró bogarak,
csúsznak a kígyóbadak,
Sárkányok rémálma fénylik,
A farkasok ordítása visszhangzik,
Csúszó-mászók bada sorjázik,
Rókák sokasága parolázik.
Számukra mindaz nem érthető,
Mely az a gondolat, ami felfő.
Szárnyakat ölt a sejtetem,
Mitől beáll a veszedelem,
Jól rejt a gondolatvilágát,
Mely hozza a batalom vívmányát.
Düböng a néma bizonytalanság,
Megremeg az erdei sokaság.
A szakadék szélén kapaszkodva,
A kaptatón valamelyest bukdacsolva,
Hallatszík egy-egy moccanás,
Picinyke csigasurranás,
Csillámló utat bagyva maga után.
Makkocská burka roppanatan
Csírázni kezd egy új növényke,
Lombokat eresztve több száz évre.
A dzsungel törvénye előírja:
Nagyobb vagyok, az én erőm bírja!
Húzódj meg az árnyékomban,
Tenyereden tarts, ne marokban!
Teret kapsz, és nem hódítást,
Széthúzás helyett összetartást!
A törvényeim előírják,
Parancsolataim megszabják:
Hallgass a biztató sugallatra,
És nem fogsz hagyatkozni magadra!
2004. november 28.

Hít az értelemben

Két kezéd a kezemben,
Hited a közelemben.
Melegséged érzésemben,
Szemed fény a tükröképben.
Látom a szemed csillogását,
Az akaratom magabiztosságát.
Szeretnék neked őszintén binni,
Szeretném az érzéseid elfogadni.
Tudni a biztonságod közelemben,
Látni a megbotránkozást körödben.
Hiszek az érvek erejében,
A folyóvizek sodrásárja bullámvölgyében,
A bullámok ficánkjában,
Az érvek meggátolásában.
A hitet a rideg gát meggátolja,
A vízen tükröződő sugarak mása.
A basonmások visszatérnek,
És naponta egymásba ölelkeznek.
Az összetartó órák egyre távolodnak,
Kapaszkodva messzeséggé válnak.
A feketék és fehérek ellentétei,
A negatívok és pozitívok egyetértései.
Kinyílt a megézés kapuja,
De bezárta a szeretet szorítása.

2004. április

A kerékgyártó mester fortélyai

A régi szakma a mai fiatalok körében már értelmezhetetlen fogalom

Régi, elfeledőben lévő mesterség művelője Elek Lajos kerékgyártó, aki nyugdíjas kora ellenére még ma is aktív művelője szakmájának. Hegyközszentmiklósi otthonában kérdeztük a mestert ennek az ősi mesterségnek a fortélyairól.

A gumikerekek megjelenése előtt ez egy igen fontos szakma volt a paraszti élet mindennapjaiban. Aki kerékgyártóként szeretne volna megkeresni betevőjét, annak legegyszerűbben is el kellett végeznie egy inasiskolát. Az iskola után inasokként sajátíthatta el az ismereteket egy mester mellett. Az inasévek után már segédként tevékenykedhetett, és legalább há-

rom évnek kellett eltelnie, hogy a mesteri cím birtokosa lehessen. Ebből a szempontból neki szerencséje volt, mivel édesapja is kerékgyártó mesterként kereste meg a család mindennapját, így volt kitől ellesni a fogásokat, volt kitől megtanulni a szakmát.

A kerékgyártónak, mint Elek Lajos elbeszéléséből kiderült, el kellett tudnia készíteni egy ráfos szekér teljes famunkáját. Ezt egészítette ki a kovács, aki „bevasalta” a szekeret. E két ember ösztönzése nyomán készült el a ráfos szekér, mellyel hajdanában a szállítást oldották meg. Bár a szekér kereke is „csak” fából készült, mégis ezek az eszközök képesek voltak akár 15 mázsa teher szállítására is.

Alapanyagként egészséges akác- vagy tölgyfát használtak (más tájakon még szóba jöhetett a bükk is). Kivágás után lehetőleg természetes úton hagyták száradni, és ha már megfelelő volt az állapota, csak akkor kezdtek el dolgozni belőle. A kerékagyat még kézzel hajtott (esetleg lendkeres) esztergán faragták ki. Azután kijegyezték a küllők helyét, kivésték azokat, majd hosszában kifűrták az agyat, helyet készítve a tengelynek. Ez utóbbi az elején még fából készült, a kovácsolt vastengelyek csak később terjedtek el. A kerék méretétől függően elkészítették a küllőket is, majd ezek után következett a talp. Hogy pontos legyen a kerék, először sablont készítettek, majd végül a talp darabjait is. Miután kifűrták a küllők helyét, jöhetett az összeállítás. A kereket a kovács fejezte be, feltűzesítette a ráfvasat és még azonmód forrón tette fel a kerékre. Ez egy gyors és precíz munkafázis, mert a tüzes ráfvas lángra is lobbantotta a kereket, amit locsolással előztek meg. Így nemcsak hogy nem gyulladt meg a kerék, de a víz hatására lehűlő ráfvas összehúzódott, összeszorítva így a kerék elemeit.

Ha mindez megvolt, akkor már csak a saroglyát, a lócsöt és a rudat kellett elkészíteni, ezeket átadni a kovácsnak, aki elkészítve a szükséges vas alkotórészeket, össze tudta rakni a szekeret, használatba adva azt. Mivel

Elek Lajos mesterművével, a miniráfós szekérrel

a gondos gazda sokáig szeretne volna használni a szekeret, az időjárás viszontagságai ellen lefestette, így nyújtva meg annak élettartalmát. A kerék viszont nemigen volt festve, merthogy „sámnak, ganénak minék”, ám aki vigyázott rá, így is több éven keresztül használhatta azt.

A gumikerekes szekerek megjelenése lassan kiszorította a rá-

fos szekereket, amelyeket ma már főleg díszként látni, esetleg hazánkba tévedt külföldiek készítenek rendelésre egyet-egyet belőlük. És szép lassan ez a szakma is eltűnik, a székelyi házigazdámhoz hasonló öreg mesterek kihaltával örökre feledésbe merül, amely a paraszti élet egyik meghatározó része volt.

Béres Imre

Ma már kevesen ismerik a kerékgyártó műhelyek forgácsillatát

Elkerülő úttal kikerülni a gyakori baleseteket

Folytatódni fognak a munkálatok városunk fontos közlekedési szakaszán

A közelmúltban négymillió lejt szavazott meg a Bihar Megyei Tanács a székelyhídi elkerülő út már megkezdett, de időközben abbamaradt munkálatainak a folytatására. Az előzményekről, illetve a további fejleményekről kérdeztük a város polgármesterét, Béres Csabát.

– Mikor született meg az elképzelés, és mi tette indokolttá az elkerülő út építését?

– Ez már évtizedes vágya a lakosságnak. Köztudott, hogy az országút (DN 19) egy öt kilométeres szakasza áthalad a városban, mi több, épp a legforgalmasabb részt, a városközpontot is érinti. Ez az úthossz számtalan éles kanyart tartalmaz, közlekedésbiztonsági szempontból országos viszonylatban is nagy rizikófaktorúnak van nyilvánítva. Arad és Szatmárnémeti között itt történt a legtöbb tragikus kimenetelű baleset. A már meglévő út szélesítésére nincs lehetőség, így egyedüli megoldásként csak az elkerülő út megépítésében gondolkodhattunk.

– Milyen hosszú ez az útszakasz és a megépítés során milyen akadálymentesítésre volt, illetve lesz még szükség?

– Összességében 7,3 kilométer hosszúságról van szó, négy körforgalom lesz

rajta megépítve. Csak hogy érzékeltessem a munka volumenét, a projektben foglaltak szerint 250 000 köbméter földet mozgattak meg a kivitelezés során. Épülni fog még egy völgyhid (viadukt) is, ami a Székelyhidat a Szilágysággal összekötő vasútvonal fölött húzódik majd.

– A kivitelezés milyen fázisánál tartunk most, mikor álltak le a munkálatokkal, és főként miért?

– 2009-ben tettünk javaslatot a nyomvonalra. Az első „ásónyomot” 2011-ben ej-

tették meg a kivitelezők, a teljes beruházást 2015 végére tervezték. A kivitelező időközben kiszállt, így 2014-ben már leállt az építkezés. Ez azt jelenti, hogy a munkálatok valamivel több, mint a fele készült el. Maga a projekt összköltségvetése tizenöt milliót euró volt, ami a kivitelezésen kívül a járulékos költségeket is magába foglalta.

– Nemrég ismét megmozdult az állóvíz az elkerülő út kapcsán, ez adta beszélgetésünk apropóját. Mire lesz

ifj. Baota Imre

A vasszerkezet jócskán korodálódott a munkálatok szüneteltetése alatt

elég a kormányzati pénzből kiutalt négymillió lejt?

– Ezzel már elkezdhetjük a közbeszerzési eljárást, kiírhatjuk a licitet. Remény van további pénzek folyósítására is. Mivel nem az önkormányzat a kivitelező, pontos összeget nem tudok mondani, hogy mennyi pénzre lesz még szükség.

– Próbáljunk optimisták lenni: ha minden jól működik, sikeres lesz a közbeszerzés, pénz is lesz elegendő, mikorra várható az elkerülő út átadása?

– Amikor a kivitelezési szerződést alá fogják írni a felek, onnantól én másfél évet számolok a munkálatokra. Hogy meddig fog húzódni a közbeszerzési eljárás, az annak is a függvénye, hogy lesznek-e olyanok, akik megfellebbezik a végeredményt. Azaz ki kell-e írni ismételt licitet, vagy sem. Volt már rá precedens, hogy hasonló huzavona egy évig is eltartott. De addig is egy dolgot nem szabad figyelmen kívül hagynunk: megköszönni a képviselőházban, a szenátusban dolgozó magyar emberek háttér-munkáját ebben az ügyben is. Azt kell megértenie minden választópolgárunknak, hogy nélkülük nem tudunk eredményeket elérni, és ez érvényes megyei, illetve helyi szintekre is.

D. Mészáros Elek

Sziasztok Pajtikák!

Képzelték, én is voltam a farsangi bálon! Na, az igazi móka volt! Csak bámultam a rengeteg, ötletest jelmezt, az álarcokat. Én is beöltöztem! Tudjátok minek öltöztem? Én voltam Kópéééé! De hamar rám ismertek, mert nem tudtam ellenállni a finom farsangi fánk csábításának, és egyik fő ismertető jellem, hogy imádom a fánkot! Látom, hogy Ti is jól buliztatok. Köszönöm a sok szép rajzot, és főképp a III. bések remek verseit! Elűztük a telet? Akkor biztassuk a tavaszt!

Itt áll a küszöbön a tavasz első napja, március 8-án a nőket ünnepejük, 15-én pedig a magyar forradalom és szabadságharc hőseire emlékezünk. Kérlek benneteket, rajzban, írásban tájékoztassatok rendezvényeitekről, élményeitekről. Addig is leszünk az első hóvirágot, ibolyát! Az első fecskéről szóló jelentésért külön jutalom jár! (Ha netán maradt egy kis farsangi fánkotok, gondolatok rám is...!)

Cupp mindenkinek!

Kópé

Gombos Anasztázia (előkészítő B osztály)

Farsang van

Farsang van, s az álarc minden arcot eltakar.
Ma mindenki az lebet, ami akar.

Járd a táncot,
a kedved legyen jó!
Üzzük el a telet,
menjen el a bó!

Farsang van,
móka és kacagás.

Járjuk a táncot,
mint még senki más!
Borsi Boglárka
(III. B osztály)

Szucs Henrietta (III. B osztály)

Bohóc-biztató

Gyertek, gyertek, gyerekek!
Én veletek nevetek!
Mosolyogjunk, kacagjunk,
kacagatók maradjunk!
Néha ügyis rossz a világ
víg kedvünkől nyíljon virág!
Szedjük gyorsan nagy csokorba!
Nézzük meg, hogy ki mogorva!
Adjuk néki ezt a csokrot,
vidámságból termett bokrot...
Ő se legyen szomorú,
elkerülje őt a bű!
Most mindenki nevesse,
mosolyogva szeressen!

Devecsery László

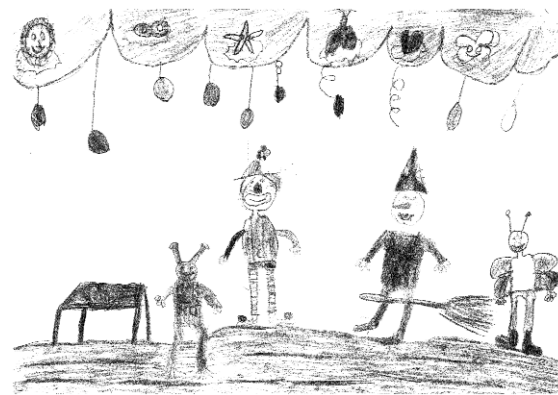
Décsi Krisztián (II. B osztály)

Szeretem a farsangot

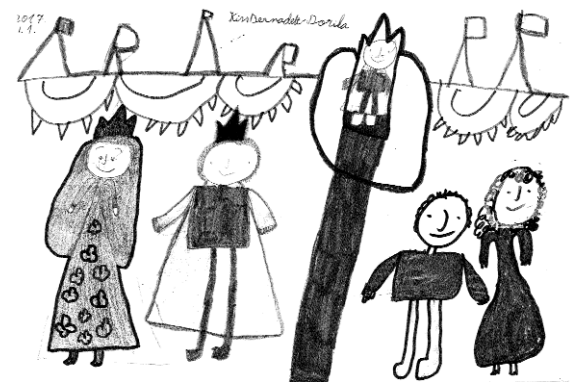
Én szeretem a farsangot, mert beöltözünk, táncolunk, fánkot eszünk, kézimunkázunk, egy kicsit tanulunk, de elég keveset, mert a tanító néni megengedi, hogy szórakozzunk. A gyerekek

a farsangon például boszorkánynak öltöznek, karatésnak, hercegnőnek, tündérnek, angyalnak és másnak. Nagyon élvezem!

Maier Patricia-Bernadett
(III. B osztály)

Dienes Dominik (III. B osztály)

Kiss Bernadett Dórika (III. B osztály)

Itt a farsang

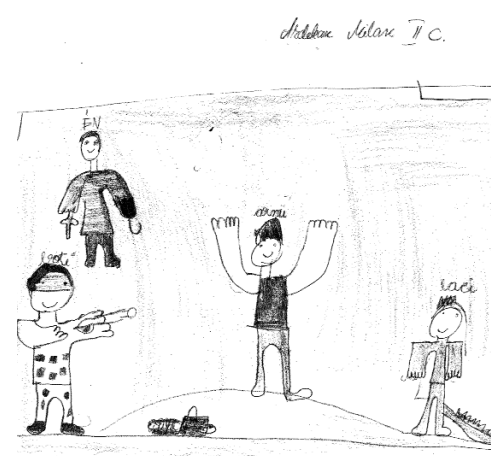
Itt a farsang, eljött végre,
Legyen már a télnek vége!
Bújtasd tested maskarába,
Szíved, lelked vidámságba!
Bihari Dávid
(III. B osztály)

Magyar Denizsa (II. C osztály)

Elmúlt a farsang

Elmúlt a farsang, el, el, el.
Kinek használt, kinek nem!
Nekem használt, neked nem,
Én táncoltam, te meg nem!
Szerban Ivett Vivien
(III. B osztály)

Milan Ardelean (II. C osztály)

Farsangi multság

Itt van a farsang,
Eljött már,
Még a kutya is táncol!
Este én is hazajövök
a farsangi multságból.

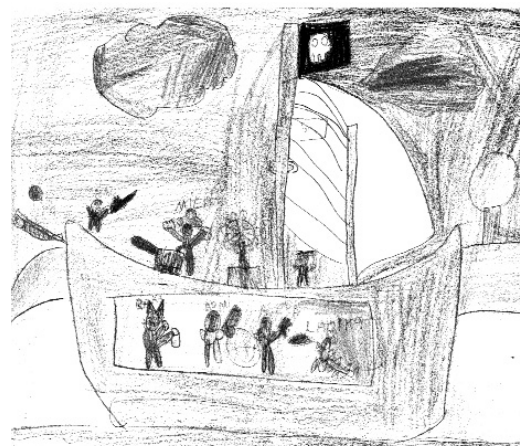
Vagy baza sem jövök?
Ott maradok reggelig!
Táncolok és mulatozok,
de reggel értem jöhettek.
De szólok, nagyon fáradt leszek!

Este le se fekszek,
fent maradok reggelig!
Táncolok és mulatok
míg el nem fáradok, haliból!
Legyen a ti farsangotok pont ilyen jó!
Borbély Kincső (III. B osztály)

Farsangi bál

Itt a bobóc, itt van már,
kezdődhet a farsangi bál!
A bobócon szép ruha,
piros orra egy duda.

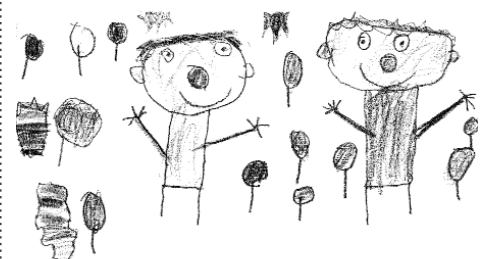
Táncolnak a gyerekek,
jó kedvükben nevetnek.
Véget ért a hideg tél,
fújhat már a meleg szél.
Rácz Dávid-Otto
(III. B osztály)

Stefan Danika (II. C osztály)

Balogh Berni (előkészítő B osztály)

Kutasi István (előkészítő B osztály)

Fiatalokkal tenni a gyermekekért

Kiskorúakat érintő szociális témával nyert EU-s projektet az Ér Hangja Egyesület

Újabb külföldi csoportok látogatnak Székelyhídra ez év áprilisában az Ér Hangja Egyesület nyertes Erasmus+ ifjúsági csereprogramjának köszönhetően. A romániai csapaton kívül ezúttal Görögország, Litvánia, Magyarország és Portugália fiataljai lesz jelen városunkban.

Az ifjúsági csere fő célkitűzése a fiatal generációk társadalmi-gazdasági-oktatási bevonása, amelyet két oldalról fognak megközelíteni a szervezők a program ideje alatt: a probléma kezelése, illetve lehetséges megelőzése formájában. Egyrészt a projektben közvetlenül érintett résztvevők nagy része úgynevezett

Erasmus+

NEET európai fiatalok, azaz nem foglalkoztatott, oktatásban vagy képzésben nem részesülő ifjak, akik hátrányos helyzetük ellenére készségeiket, képességeiket fejleszteni akarják, így javítva esélyeiket a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben. A másik oldalon azonban a projekttevékenységek várt eredménye a társadalmi kirekesztés elhagyott gyermekekre leselkedő veszélyének csökkentése. Ez a két társadalmi csoport és a kitűzött célok egy színes, értékközvetítő programban találkoznak majd

áprilisban, Székelyhíd gyermekotthonában.

A hasznos ismeretek elsajátítása érdekében a fiatalok bemutatják egymásnak országaik szociális hálójának működését, gyermekvédelmi rendszerét, azt, hogyan segítik államaik a munkanélkülieket vagy azokat, akik valamilyen sokoldalú problémával állnak szemben.

A projekt során ezenkívül a külföldről érkező fiatalok kitalálnak, megterveznek, előkészítenek és végrehajtanak majd számos tevékenységet, amiket a gyermekotthon lakóival végeznek el együtt. Ilyenek lesznek például a szalmafonás és különböző tárgyak

megfestése, mozgást, sportot igénylő programok, újrahasznosító workshop, EU-ismereti játékok. Az ismeretterjesztő játékok legjobbját a Székelyhíd városa körül tett kirándulás lesz, amely során természetismereti, tájékoztató, környezetvédelmi játékokat fognak játszani.

Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy a résztvevők az idejüket szinte teljes egészében a gyermekekkel fogják tölteni, besegítve a házimunkába. Ennek köszönhetően a fiatalok és a gyermekek megtanulnak egy közös nyelvet, amin megértik egymást, és aminek köszönhetően a gyermekek elég figyel-

met, megbecsülést kapnak, és ami a legfontosabb: szeretve érik magukat. Ezenkívül a gyerekeknek abban segít a program, hogy kommunikatívabbak legyenek, ne tartsanak az ismeretlen társaságtól, legyenek nyitottak, és tanuljanak olyan újdonságokat, kapjanak olyan készségeket, amiket a résztvevők által előkészített tevékenységek során, leshetnek el.

Mindeközben a csereprogram magába foglal még interkulturális és nemzeti esteket is, amik egymás országának, nonprofit szervezetének és egymás megismerését segíti elő.

A nyertes program ideje alatt a résztvevők számos készséget, képességet fejleszthetnek a „csináld magad!” (Do it yourself! vagy DIY) módszerrel, hiszen nagy alkotói szabadságot kapnak a gyermekekkel közösen tervezett programok megtervezésében és megvalósításában. A program közben történő fejlődést folyamatosan értékelni fogják és jegyezni a résztvevők saját úrlapjaikon, amelyekből a projekt végére összeáll majd a jól kiérdemelt tanúsítvány, az úgynevezett YouthPass.

A projektről, résztvevői jelentkezésről az egyesület honlapján (www.erhangja.ro/palyazatok) lehet tájékozódni. A rendezvényt az Európai Unió Erasmus Plusz Programja támogatja.

Biró Orsolya

Egy tartalmas nap után, ilyen volt együtt a tavalyi Erasmus+ projekt vidám csapata

Pedagógusnak lenni jó! – díjazták a Bihar megyei oktatókat

Huszonötödik évfordulóját ünnepelte február 17-én a Romániai Magyar Pedagógus Szövetség (RMPSZ) a Nagyvárad Állami Filharmónia ceremóniatermében, ahol számos díjat adtak át az arra érdemesnek talált Bihar megyei pedagógusoknak.

A negyedszázados ünnepséget elvileg tavaly december 10-én ünnepelte a szövetség Sepsiszentgyörgyön, ám a magas számú megyei díjazott miatt Nagyváradon újra ünnepeltek. Három életműdíjat, hat emléklapet, tizenhét emlékrémet és tizenöt emléklapot osztottak ki megyénk pedagógusainak, érdemeiket elismerve. Kiemelendő, hogy városunk pe-

dagógusai közül Erdei Ferenc tanító bácsit elismerő oklevéllel és emlékéremmel jutalmazták!

A díjazást megelőzően Soós Sándor, a szervezet Bihar megyei elnöke köszöntő beszédében kiemelte a szövetség összetartó erejét és annak létfontosságát, majd Lászlófy Pál örökös tiszteletbeli elnök szólt a romániai magyar oktatás életben maradásáról és hétköznapi tevékeny szolgálatáról. Halász Ferenc, az RMPSZ partiumi-bánsági körzetének alelnöke a pedagógusok minőségi munkájának következtében felnövő új generációk feladatairól és az oktatási infrastruktúra szükséges, elengedhetetlen fejlesztéséről beszélt. A köszöntő beszédek sorában

Kéry Hajnal Bihar megyei főtanfelügyelő helyettes hangsúlyozta, hogy az RMPSZ egyféle hálót képez a romániai magyar oktatásban, amely a benne dolgozókat közelebb hozza egymáshoz, mindenki ismeri a másikat, így sokkal könnyebb, egyszerűbb együtt dolgozni, a szövetség képzein tovább fejlődni.

Az elmúlt évek „szokásaihoz” igazodva, idén is új oktatási törvény várható hazánkban, mondta Szabó Ödön parlamenti képviselő, az RMDSZ Bihar megyei szervezetének ügyvezető alelnöke, a képviselőház oktatási bizottságának alelnöke, aki biztosította az RMPSZ tagjait a szakmai alapokon nyugvó támogatásáról. A Partiumi Keresztény Egyetem rektora,

a székelyhídi származású dr. Pálfi József köszöntőjében a folyamatosságot, a magyar nyelvű óvoda, elemi- és középiskola egymásba fonódását, egymásra utaltságát emelte ki, és a továbbiakban is kérte, buzdította a romániai magyar pedagógusokat a színvonalas, igényes munkára.

A beszédek között a művészeti líceum diákjai szórakoztatták az egybegyűlteket színvonalas fuvola-, hegedű- és zongora-előadásokkal. Fellépett még a Csillagocskák Református Zeneóvoda közössége, gyerekekkel, szülőkkel, oktatókkal – szó szerint karöltve. Az esemény szövegírója, moderátora Püskös Julianna, az RMPSZ székelyhídi körzetének felelőse volt.

Sy. Cs.

Tájékoztató

A székelyhídi városi tanács által a polgármester indítványára – az adókedvezményekről szóló 2015/44-es kormányrendelet és a 2001/215-ös helyi közigazgatási törvény előírásainak figyelembe vételével – 2016. november 28-án hozott 74-es számú határozat értelmében

a be nem fizetett helyi adók késedelmi kamatai csökkenthetők 73,3%-kal,

ha az adós adótartozását és a késedelmi kamatok 26,7%-át befizeti 2017. március 31-ig, és kötelező módon írásban kéri a késedelmi kamatok mérséklését az önkormányzat adóügyi osztályán.

A kérelmek benyújtási ideje 2017. március 31., elbírálásuk 2017. június 30-ig kell megtörténjen.

Az Er tv minden pénteken este 20 órai kezdettel a www.erhangja.ro/tv honlapon új adással jelentkezik, amely keddenként este 20 órától megtekinthető a Briximp kábelszolgáltató apróhirdetési csatornáján is. Nézzenek bennünket!

Rádió Er nagyon jó zenéssel a nap 24 órájában! Minden hétköznap este 18-20 óra között hallgatható az interneten az erhangja.ro/radio oldalon, tematikus élő műsorokkal, délelőttönként pedig ismétléssel reggel 5-7 és 10-12 óra között. Rádió Er – füledig ér! Egy kattintást megér!

„Az óvónőnek a férje is óvónő”

Bokor Piroska: csak tettem a dolgom a legjobb képességem szerint

Pedagógusnak, óvónőnek születni kell. Nem elég a tanulás, kell hozzá még az a varázslatos képesség, hogy a gyerekek szeressék az embert, érezzék benne az örök gyereket és hogy ő is kellő türelemmel tudja szeretni őket. A négy évtizedes pedagógusi tevékenység után 2008-ban nyugdíjba vonult Bokor Piroska erre a pályára született és az élet megpróbáltatásai is ebbe az irányba terelték.

– **Visszaemlékezve ön milyen volt óvodásként?**

– Már akkoriban is nagyon szerettem a kisebbeket pátolgatni. Magam köré gyűjtöttem őket és énekeltem, meséltem nekik. A mai napig is a fülemben cseng egy kis dalocská, amit sokszor elénekeltem: „Csili-csalamedé, cukor-csokoládé, répa-karalábé, Sári hopp.” Sokszor pesztrálkodtam, az akkori tiszteletes leányára is gyakran vigyáztam és a felnőttek többször meg is jegyezték: „Jó lennél te óvónőnek!”

– **Milyen pályára készült gyerekként?**

– Nagyon korán, hatévesen vesztettem el édesanyjamat, és ezután a nővéreim neveltek fel. Hatan voltunk testvérek. Két bátyám korán meghalt, három nővérem és édesapám gondjaira maradtam. Késői gyerek voltam, amolyan kis vakarék, ahogy a nővéreim mondták. Édesanyám halála megpecsételte a sorsom, a kisebbek feletti anyáskodásom még jobban felerősítette. Hamar eldöntöttem, hogy pedagógusi pályára lépek, ha majd felnövök.

– **Hogyan került Nagyenyedre?**

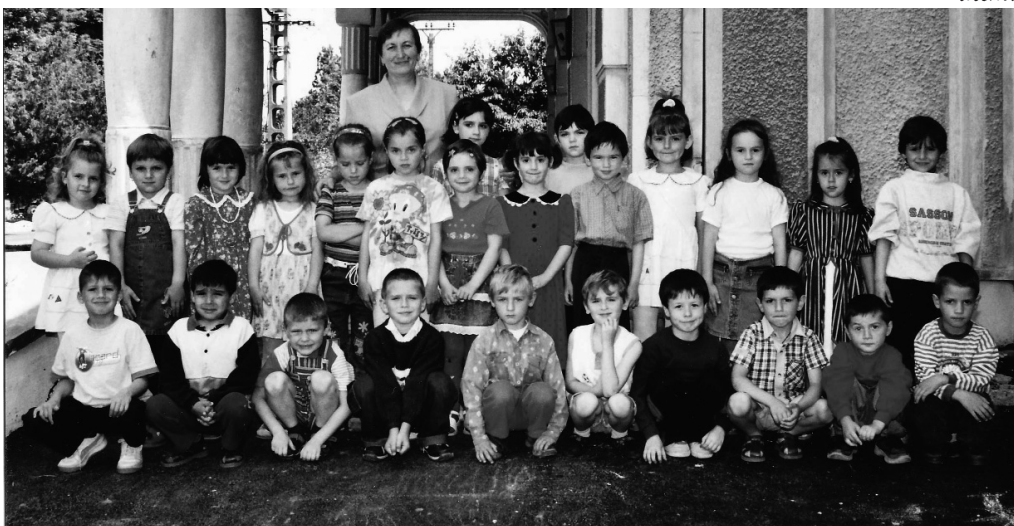
– Három nővérem gondoskodása révén kézen-közön felnőttem. Főként középső nővérem, Erzsébet lett édesanyám helyett anyám. Amikor befejeztem az iskolákat, épp abban az évben szüntették be a nagyenyedi óvónőképzőt. Sok utánajárással szeptember 15-e után mégis sikerült újrarendezni, de nagyon gyorsan, egyik napról a másikra kellett jelentkezni. Addigra én már túl voltam egy sikertelen felvételin, és a sorsra bíztam magam. Örömhírként ért, mikor a nővérem újságot, hogy a lapokban megjelent a hír miszerint újraindul az óvónőképzés Nagyenyeden. Gyorsan elkészültem, másnap már indulunk is. Sokan voltunk, de nagyon nagy volt bennem az akarás, így százhuszonhárom felvételizőből másodikként jutottam be a képzőbe, majd az államnívizsgán nekem volt a harmadik legnagyobb médiám.

– **Milyen út vezetett Székelyhídig?**

– Tordatúron, egy Kolozsvár és Torda közti kis falucskában nőttem fel. Abban az időben, amikor a nagyenyedi óvónőképzőt elvégeztem, még a tanügyminisztériumból kaptuk a kihelyezéseket. Volt tomatanárom biztatott, hogy ott van két nagy magyar község Bihar megyéből, Érmihályfalva és Székelyhid, bátran válasszuk azokat. Én csupán annyit kérdeztem, hogy melyik van közelebb a szülőfalumhoz. Azt mondták Székelyhid, hát azt mondtam: „akkor legyen az”.

– **Hogyan alakult az óvónői pályafutása városunkban?**

– Negyven évet dolgoztam a tanügyben és pont a múltkoriban számolgattam, hogy ez idő alatt, mintegy tizenháromszor változtatták meg a programot, úgy hogy véleményem szerint az alapok ugyanazok maradtak. Más világ volt akkoriban, szinte

Isten veled, drága óvodám! – búcsúznak Bokor Piroska egykori kis tanítványai

negyven gyerek jutott egy óvónőre, mikor megkezdtem a pályám a helyi napköziben az akkori Gostatban (állami gazdaság az akkori időben – szerk. megj.). Nem volt könnyű, a programokat román nyelvről kellett fordítanunk egy ideig, nem lehetett magyar dalokat, verseket, meséket mondani a gyerekeknek, román írók műveit kellett tanítani nekik. Ebből néha vicces helyzetek is adódtak. Egyszer például mikor a parkban sétáltunk és egy szoborcsoportot néztünk meg, mesélni kellett a hősről, akik a hazáért harcoltak és elesettek. Ekképp meséltem el, nem gondolkodtam rajta, hogy ezt egy óvodás félreértelmezheti. Otthon egy kisfiú lelkesen mesélt a sétánkról, anyukája pedig megdicsérte, hogy milyen sokat tud a bátor katonákról, akik meghaltak a hazáért. A kisfiú rögtön kijavította anyukáját: „Nem haltak meg, csak elesettek, óvó néni mondta!”

Azután még három helyen voltam, de azt hiszem, talán a nyugdíjazás előtti tanévek voltak a legjobbak. Az utolsó években a központi óvodába helyeztek, ahol három fiatal kolléganőmet tyúkanyóként fogtam össze. Mindig mondtam nekik: „Ti vagytok az ügyesebbek, okosabbak, én pedig a tapasztaltabb.” Jóleső érzés, hogy még a mai napig is felhívnak egy-egy tanácsért vagy hogy megkérdezzék, hogy vagyok. Én mindig csak tettem a dolgom a legjobb képességem szerint és úgy érzem, a gyerekek és a munkatársaim is szerettek engem úgy, ahogy én is mindenki szerettem.

– **Melyek óvónői pályája legkedvesebb emlékei?**

– Nagyon sok van, nehéz közülük egyet kiemelni. Nekem talán mindig az év végi szerepek voltak a legemlékezetesebbek. Nagyon szerettem a gyerekekkel készülni és soha nem adtam haza szöveget, verset, mert én azt vallom, hogy az a szülőnek meglepetés kell legyen egy óvodai

Itt a farsang, áll a bál! A bonfoglaláskori rubába öltözött óvónő a gyerekek gyűrűjében

szerep, nem munka. Az egyik évfolyamban volt egy nagyon ügyes, talpraesett kiscsoportos kisleányom, aki minden verset, éneket kívülről tudott, de amikor a szerepre került a sor, egyszerűen nem akart kimenni a színpadra, ordított, toporzékol. Azt hittem, hogy biztosan megjiejt, szóltam is az anyukának, hogy nem baj, majd jövőre szerepel a kislány. Ekkor az anyukája azt mondta, hogy adjak neki pár percet. Hátra mentek és mikor visszajöttek, a kislányt mintha kicserélték volna, megnyugodott, szépen elmondta a szerepét, ő volt a legügyesebb. Az előadás után félrehívtam az anyukát és megkérdeztem, hogy ugyan mondja már meg nekem, hogy mit csinált a gyerekekkel: megverte, megfenyítette? Erre a következő választ kaptam: „Á dehogy, csak megszojtattam!”

– **Milyen volt régen és most óvónőnek lenni?**

– Úgy látom, hogy most több szempontból is könnyebb az óvónői pálya. Nagyobb szabadsága van egy óvónőnek a témaválasztásnál és a munkaterveket sem kéri olyan szigorúan napra pontosan, mint abban az időben. Sokat változott, fejlődött a világ. Ma már könnyű a gyerekeknek szemléltető anyagokat készíteni, akár az internetet használva vagy nyomtatva valamit. Akkoriban, mi mindent kézzel készítettünk, rengeteg munkával és fáradtsággal járt. Egyszer egy inspektornőnk viccesen meg is jegyezte: „Egy óvónőnek a férje is óvónő!” És valóban, az én férjem is rengeteget segített az óvodai szemléltető anyagok előkészítésében. Nagyobb könnyebbség az is, hogy az óvodai csoportok létszáma a felére csökkent, mert bizony negyven gyerek mellett sokszor inkább rendőrnék érezte magát az ember, mintsem pedagógusnak.

– **Különbségek vannak az akkori és a mai gyerekek között...**

– Rengeteget változtak a gyerekek. Ma már szinte úgy születnek, hogy kezelik a modern eszközöket, számítógépet, telefont, táblagépet, televíziót. Sokkal okosabbak, mégis sokkal gyámoltalanabbak. Akkoriban más volt a világ és bár nem voltak ennyiféle veszélynek kitéve a gyerekek, de ez nem feltétlen kifogás arra, hogy agyon vannak dédelgetve és sokszor semmi önállóságra nem nevelik őket.

– **Melyek egy jó óvónő ismertetőjegyei?**

– A két legfontosabb szó a szeretet és a türelem. Ezen kettő nélkül nem érdemes óvónőnek menni. A gyerekek lételeme a szabad játék, nagyon fontos, hogy az óvónő minél többet hagyja őket, hogy szabadon játsz-hassanak. Visszaemlékezve az volt a legjobb, mikor láttam őket szabadon játszani. Akkor derül ki, hogy milyen sokoldalú és kreatív tud lenni egy gyerek, az pedig külön mókás, mikor leutánozzák a felnőtteket, akár az óvó nénit. Én mindig jókat derültem ezeken a kis szerepjátékokon. Egy gyerek úgy jó, ha eleven, ezt semmi képp nem szabad kiölni belőle.

– **Van-e emlékezetes gyerekszaj-története?**

– Volt egy nagyon síró kislányom, akivel végül nagyon jól összebarátkoztunk. Egyszer ült mellettem, figyelt, majd nagy bölcsen megszólalt: „Tudod óvó néni, én ha nagy leszek, majd olyan leszek, mint te. Először manóknak leszek, de majd, ha megöregszem, óvó néni leszek!”

